

Positioning statement Associatie Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen

19 oktober 2021

Associatie staat voor versterking positie en kwaliteit van leven mensen met een verstandelijke beperking

De Associatie Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen is een samenwerking ter bevordering van wetenschappelijk onderzoek en kennisdeling op het gebied van gezondheid, gedrag en participatie van mensen met een verstandelijke beperking. Het onderzoek en de kennisdeling dragen bij aan de gezondheid en kwaliteit van leven, stimuleren empowerment en zelfregie, en aan het versterken van de positie van mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten in de samenleving. Daarnaast draagt het onderzoek en kennisdeling bij aan goede ondersteuning, zorg en behandeling door competente medewerkers.

Bijdrage van wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek draagt bij aan de positie van mensen met een verstandelijke beperking en aan goede ondersteuning, zorg en behandeling door het ontwikkelen van de benodigde kennis hiervoor. De samenwerking binnen de Associatie bevordert relevantie, kwaliteit en impact van onderzoek door landelijke coördinatie en samenwerking bij kennisontwikkeling en kennisdeling, en het bieden van één coördinatie- en aanspreekpunt voor overheden en organisaties op het gebied van kennisbeleid en kennisprocessen ten behoeve van mensen met een verstandelijke beperking.

De Associatie is specifiek voor wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van kwaliteit van leven (en de ondersteuning en zorg aan) mensen met een verstandelijke beperking, al dan niet met bijkomende beperkingen. De partners binnen de Associatie staan garant voor zowel goed en gedegen als relevant wetenschappelijk onderzoek.

Goed en gedegen onderzoek

Om goed en gedegen onderzoek te borgen, werken partners van de Associatie volgens de algemeen geldende wetenschappelijke normen, gebaseerd op de principes eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid¹. De Associatie stimuleert en ondersteunt de onderzoekers hierin, door:

- Een forum te bieden voor wetenschappelijk debat, onderlinge ontmoeting en uitwisseling tussen onderzoekers en daarmee bij te dragen aan ruimte voor reflectie, alternatieve visies en argumenten, alsmede onzekerheden en marges in resultaten (eerlijkheid);
- De ontwikkeling en toepassing te bevorderen van vernieuwende en betere onderzoeksmethoden in het vakgebied, alsmede door goede begeleiding bij ontwerp, uitvoering en rapportage over het uitgevoerde onderzoek, alsmede de deling van resultaten met belanghebbenden (zorgvuldigheid);

¹ Nederlandse Gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018)

- Het delen van methoden, gegevens en opbrengsten van onderzoek te bevorderen en toegankelijke communicatie te bevorderen met belanghebbenden in de sector over de wijze waarop onderzoek gebeurt en wat de uitkomsten zijn (transparantie);
- Peer review ofwel onderlinge, collegiale toetsing te organiseren in aanvulling op bestaande peer review bij funders en journals (onafhankelijkheid);
- Door in voortdurende verbinding en dialoog te staan met maatschappelijke partijen over de vraag welke vraagstukken nu en in de toekomst het meest relevant zijn en onderzoeksinzet rechtvaardigen. En dialoog over de impact (positief of negatief) van het onderzoek op belanghebbenden (verantwoordelijkheid).

Concrete voorbeelden van de wijze waarop de partners ieder en in gezamenlijkheid invulling geven aan goed en gedegen onderzoek:

- Jaarlijks een landelijke Researchdag, waar onderzoekers van de aangesloten partners elkaar ontmoeten, kennis en ervaringen uitwisselen en reflecteren;
- Netwerken/ communities van onderzoekers en medewerkers van meerdere werkplaatsen, onder andere rondom leefstijl, implementatie/onderwijs;
- Peer reviews, zoals bij preregistraties en de Q&A ten tijde van de Covid-pandemie;
- Gezamenlijke onderzoeksprojecten, wetenschappelijke publicaties en presentaties, waaronder een special Issue van het Nederlandse tijdschrift TAVG september 2021.

Voor de praktijk relevant onderzoek

De relevantie van onderzoeksactiviteiten is in de infrastructuur van de Academische Werkplaatsen van de Associatie geborgd en een uitgangspunt van de werkwijze van alle academische werkplaatsen. Een belangrijk kenmerk van een academische werkplaats is een structurele en langdurige samenwerking tussen wetenschap en maatschappelijke partijen: zorgpraktijk, beleid en opleiding. Concreet betekent dit dat binnen een academische werkplaats vraagstukken vanuit de zorgpraktijk worden vertaald naar onderzoeksvragen en resultaten van dat onderzoek op maat worden teruggekoppeld naar diezelfde zorgpraktijk voor toepassing. Door aandacht voor de integratie van een academische setting met onderzoek, praktijk en opleiding wordt de professionalisering van de sector en de beroepsuitoefening in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking ondersteund. Daarbij worden mensen met een verstandelijke beperking zelf waar mogelijk actief betrokken: de inzet van ervaringsdeskundigen is een belangrijk kenmerk van de academische werkplaatsen binnen de Associatie.

Kennisontwikkeling en kennisdeling

De opdracht van de partners binnen de Associatie beperkt zich niet tot kennisontwikkeling op basis van onderzoek, maar omvat ook kennisdeling ofwel valorisatie. Dat betekent dat de ontwikkelde wetenschappelijke kennis en inzichten toegankelijk worden gemaakt voor kennisproducten en -diensten, processen en nieuwe activiteiten. Het maken van concrete kennisproducten doen de werkplaatsen deels zelf, maar kan ook door andere (niet commerciële) partijen worden gedaan. Daarom werkt de Associatie in de Kenniscoalitie samen met andere partijen in de kennisketen: in gezamenlijkheid kan ontwikkelde kennis tot waarde worden gemaakt voor mensen met een verstandelijke beperking zelf en hun naasten en bijdragen aan goede zorg.